

E-kaubanduse ja teenuste käibemaksuga
maksustamise erikorrad OSS ja IOSS

Sisukord

OSS-erikord	3
<i>OSS-erikorra kasutajaks registreerimine</i>	4
<i>OSS-erikorra lõpetamine ja muudatustest teavitamine</i>	5
<i>OSS-deklaratsiooni esitamine</i>	7
<i>OSS-deklaratsioonil kajastatavad andmed</i>	8
<i>Liidu erikord ja liiduväline erikord</i>	9
<i>Liidu erikord</i>	10
<i>Liiduväline erikord</i>	13
<i>OSS-deklaratsiooni parandamine</i>	13
<i>OSS-deklaratsiooni parandamise näited</i>	15
<i>Elektroonilise side teenused</i>	18
<i>Elektrooniliselt osutatavad teenused</i>	19
<i>Kliendi asukoha määramine</i>	23

OSS-erikord

OSS (ONE STOP SHOP) EHK TEENUSE, ÜHENDUSESISESE KAUGMÜÜGI JA INTERNETIPÕHISE KAUPLEMISKOHA KAUDU KAUBA VÕÕRANDAMISE KÄIBEMAKSUGA MAKSUSTAMISE ERIKORD

1. juulist 2021 laiendati senist „väikest ühe akna süsteemi“ (ingl *mini One Stop Shop*, MOSS), mida kuni selle kuupäevani sai kasutada ainult teiste liikmesriikide lõpptarbijatele osutatavate digiteenuste maksustamisel. Sellest sai „ühe akna süsteem“ (ingl *One Stop Shop*, OSS), mida hakati rakendama ühendusesisesele kaugmüügile ja lisaks digiteenustele ka muudele teiste liikmesriikide lõpptarbijatele osutatavatele teenustele, mille käive tekib lõpptarbija liikmesriigis.

Seega saab OSS erikorda kasutada lõpptarbijatele nende elu- või asukoha liikmesriigis osutatavate selliste teenuste puhul nagu näiteks kinnisasjaga seotud teenused (ehitamine, hindamine), kultuuri-, kunsti-, spordi-, hariduse- või meelelahutusteenused (etendused, kontserdid, näitused), transpordivahendite renditeenus jms (pikem loetelu on [käibemaksuseaduse § 10 lõikes 4](#)).

Samuti saab seda erikorda rakendada Eestis asuva kauba müümisel e-poe kaudu lõpptarbijale ELi välise riigi ettevõtja, kelle ettevõtte asukoht on väljaspool ELi ja üheski ELi liikmesriigis püsivat tegevuskohta ei ole.

Erikorra rakendamine lihtsustab ettevõtja teises liikmesriigis tekkiva käibemaksukohustuse täitmist. Ettevõtja, kes on valinud erikorra rakendamise, deklareerib teises liikmesriigis tekkiva käibe (e-poodi omav isik teatud juhul ka Eestis tekkiva käibe) ja tasub käibemaksu Eesti maksuhaldurile.

Kaotati praegu ELi liikmesriikides kehtivad kaugmüügi piirmäärad. Kasutusele võetakse üldine piirmäär 10 000 eurot, mis kohaldub kogu ühendusesisesse kauba kaugmüügi (kõigisse liikmesriikidesse kokku) ja teiste liikmesriikide lõpptarbijatele osutatavate digiteenuste summaarsele käibe. Kui piirmäära ei ületata, on nende käivate maksustamisel õigus rakendada müüja asukohariigi käibemaksumäära. Kui piirmäär on ületatud ja on valitud OSS erikord, tuleb ühendusesisesele kaugmüügile ja lõpptarbijatele osutatavatele digiteenustele rakendada nende liikmesriikide käibemaksumäärasid, kus asuvad lõpptarbijad, kuid vastava riigi käibemaksu saab tasuda Eesti maksuhalduri kaudu.

Muudele teenustele peale digiteenuste, mille käibe tekkimise koht on lõpptarbija asukohariik, ülalnimetatud 10 000 euro piirmäär ei kohaldu. Lisaks sellele on oluline arvestada, et ka kaupade kaugmüügil ja digiteenuste osutamisel teiste liikmesriikide lõpptarbijatele saab 10 000 euro piirmäära kohaldada ainult kindlatel tingimustel: kui müüjal on asukoht või tegevuskoht ka mõnes teises liikmesriigis, siis ta 10 000 euro piirmäära kasutada ei saa.

Muudatustega täiendati enne 1. juulit 2021 esitatud MOSS deklaratsiooni andmekoosseisu ning kehtestati ühtne EL piiriüleste tehingute käibedeklaratsioon (nn OSS deklaratsioon).

Maksukohustuslased, kes võõrandavad kaupu ja osutavad teenuseid oma koduriigist teiste liikmesriikide lõpptarbijatele, võivad nende tehingute kajastamiseks kasutada OSS erikorda ning deklareerida ja tasuda käibemaksu kord kvartalis esitatava deklaratsiooni alusel. OSS deklaratsioonil kajastatakse tehingud

liikmesriikide kaupa, märkides iga riigi kohta tasutava käibemaksusumma ja vastava riigi käibemaksumäära.

OSS erikorra puhul on maksustamisperioodiks kvartal. Üldreeglina hakatakse erikorda rakendama alates erikorraga liitumise avalduse esitamise kvartalile järgneva kvartali esimesest päevast. Kui erikorraga hõlmatud kaupu on võõrandatud või erikorraga hõlmatud teenuseid on osutatud varem, on võimalik hakata erikorda rakendama enne järgneva kvartali esimest kuupäeva tingimusel, et erikorraga liitumise avaldus on esitatud hiljemalt teenuse osutamise või kauba võõrandamise kuule järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks.

Maksukohustuslane, kelle ettevõtte asukoht või püsiv tegevuskoht on Eestis, ei rakenda erikorda teenuse osutamisel, mille käibe tekkimise koht on kas Eestis või sellises liikmesriigis, kus tal on püsiv tegevuskoht. Liikmesriigis, kus isik on registreeritud maksukohustuslaseks, samas riigis asuvatele lõpptarbijatele osutatavad teenused deklareeritakse selles riigis esitataval tavapärasel käibedeklaratsioonil. Neid teenuseid erikorra alusel ei deklareerita.

Viimati uuendatud 08.01.2025

OSS-erikorra kasutajaks registreerimine

Erikorra rakendamine on vabatahtlik. Alternatiivne lahendus on registreerida ettevõtte käibemaksukohustuslasena igas liikmesriigis, kus käibemaksukohustus lõpptarbijale müügil tekib.

Eesti juriidiline isik (käibemaksukohustuslane) saab avalduse esitada e-teenuste keskkonnas **e-MTA**, valides seal „Registrid ja päringud” – „Registreerimine” – „E-kaubanduse ja teenuste erikordade kasutajaks registreerimine (OSS/IOSS)”. Avalduse esitamiseks peab juriidilise isiku esindusõiguslik isik andma volitatud esindajale vajalikud pääsuõigused.

Pääsuõigused ja pääsuõiguste paketid e-kaubanduse ja teenuste erikordade (OSS/IOSS) teenuse kasutamiseks »

OSS-erikorra avaldust ei saa esitada **piiratud käibemaksukohustuslane**.

Ühendusevälise riigi isikul, kes soovib kasutada erikorda Eestis, palume erikorra kasutajaks registreerimisel järgida juhiseid **„Guidelines for registration to non-EU businesses”**.

Erikorraga liitumise avaldusi saab esitada alates 1. aprillist 2021. Erikorraga liitunuks registreeritakse ettevõtja alates 1. juulist 2021.

Avalduse lisamisel avaneb valik, millist liiki avaldust isik esitada saab. Valikus on kaks avalduse liiki:

1. liidu erikord (OSS, kaubad ja teenused);
2. liiduväline erikord (OSS, teenused, EU number).

Eestis registreeritud MOSS erikorra kasutajad, kes soovivad **jätkata laienenud erikorra (OSS) rakendamist**, ei pea uut avaldust esitama. Nende kehtivad avaldused kantakse automaatselt üle. Juhul kui tegemist on isikuga, kes alates 1. juulist 2021 muutub eeldatavaks tarnijaks (e-poed, platvormid jms elektroonilised kauplemisskohad), tuleb tal avaldusel täita väli „Platvorm” (märkida linnukesega). Vaikimisi on see väli avaldusel täitmata.

Erikord hakkab üldjuhul kehtima avalduse esitamise kvartalile järgneva kvartali esimesest päevast. Kui esitate avalduse nt 5. juulil, on erikorra alguskuupäevaks automaatselt 1. oktoober.

Kui erikorraga hõlmatud kaupu on võõrandatud või erikorraga hõlmatud teenuseid on osutatud varem (osutatakse juba avalduse esitamise ehk nn jooksva perioodil), on võimalik hakata erikorda rakendama enne järgneva kvartali esimest kuupäeva tingimusel, et erikorraga liitumise avaldus on esitatud hiljemalt teenuse osutamise või kauba võõrandamise kuule järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks. Sellisel juhul tuleb avaldusel alati täita „esimese tehingu kuupäev” ja sel juhul registreeritakse erikorra kasutajaks esimese tehingu kuupäevast. Kui avaldus esitatakse nt 10. juulil ja soovitakse OSS erikorda kasutada 1. juulist, siis tuleb täita esimese tehingu kuupäeva lahter nn jooksva perioodi kuupäevaga.

OSS erikord jaguneb kaheks:

1. liidu erikord – kasutajaks saab registreerida liikmesriigis (Eestis) asutatud isik oma (asukohariigi) käibemaksukohustuslase (KMKR) numbri alusel. Liidu erikorra alusel deklareeritakse nii ühendusesisene kaugmüük kui teenused. Erikorra kasutamise eelduseks on isiku käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri olemasolu ning sellest saab ka erikorra registreerimisnumber.
2. liiduväline erikord – kasutajaks saab registreerida ühendusevälises riigis asuv isik, kellel puudub ühenduses püsiv tegevuskoht. Registreerimisel saab kasutaja erikorra numbri (VOES nr, tähekombinatsiooniga „EU”). Liiduvälise erikorra kasutaja deklareerib üksnes teenuseid. Kui sellisel isikul (st liiduvälise korra kasutajal) on ka ühenduses asuvat kaupa ning ta teostab ühendusesisest kaugmüüki, siis peab see isik registreerima käibemaksukohustuslaseks selles liikmesriigis, kus kaubad asuvad ning tal on võimalus deklareerida kaupade kaugmüük liidu erikorra (OSS) alusel. Kaupade kaugmüügiks saadud KMKR numbri alusel ei saa liiduvälist korda (st EU numbrit omav) kasutav isik deklareerida teenuste osutamist ühenduses asuvatele klientidele, seetõttu esitab ta kaks deklaratsiooni – liiduvälise korra alusel deklareeritakse teenused ja liidu korra alusel kaubad.

OSS-erikorra lõpetamine ja muudatustest teavitamine

Kui isik ei osuta enam erikorraga hõlmatud teenuseid ega teosta ühendusesisest kaugmüüki või on tema tegevus ja/või registreerimisandmed muutunud (muutub ettevõtte asukoht või püsiv tegevuskoht, kaotab kehtivuse KMKR number, jne), tuleb sellest teatada hiljemalt **muudatuse kuule järgneva kuu kümnendaks kuupäevaks**.

Kui isik jätkuvalt võõrandab erikorraga hõlmatud kaupa või osutab erikorraga hõlmatud teenust, kuid soovib lõpetada erikorra kasutamise, tuleb sellest teatada vähemalt **15 päeva** enne selle kvartali lõppu, kui ta kavatseb lõpetada erikorra rakendamise.

Kõiki muudatusi ja teavitusi saavad erikorra kasutajad teha e-MTAs oma avaldusel andmete lisamise ja muutmise kaudu. Samuti saab isik avaldusel taotleda erikorra lõpetamist – vajutades avaldusel „Taotlen lõpetamist“, kuvatakse erikorra lõpetamise põhjused, mille seast tuleb valida sobiv.

OSS-ERIKORRA LÕPETAMINE MAKSUHALDURI POOLT

Maksuhalduril on õigus lõpetada isiku erikorra rakendamine, kui:

1. isik teatab, et ta ei võõranda enam kaupu ega osuta teenuseid, mis on erikorraga hõlmatud;
2. isik ei ole kahe (2) aasta jooksul erikorra alusel kaupu võõrandanud ega teenuseid osutanud;
3. isik ei vasta enam erikorra rakendamise tingimustele;
4. isik on jättnud korduvalt erikorra rakendamiseks kehtestatud nõuded täitmata.

Korduv on nõuete mittetäitmine, kui esineb vähemalt üks asjaoludest:

1. vaatamata meeldetuletustele on jäetud esitamata kolme kvartali erikorra deklaratsioonid;
2. vaatamata meeldetuletustele on jäetud tasumata käibemaksusumma (v.a juhul, kui maksmata summa on väiksem kui 100 eurot iga kvartali kohta);
3. pärast maksuhalduri taotlust ning üks kuu pärast maksuhalduri saadetud meeldetuletust ei ole erikorda rakendav isik teinud elektrooniliselt kättesaadavaks **KMS § 43 lõikes 15** nimetatud teavet (säilitamisele kuuluv teave).

OTSUS OSS-ERIKORRA LÕPETAMISE KOHTA

Erikorra lõpetamisel saab isik elektrooniliselt vastava otsuse, mis jõustub otsuse saatmise **kvartalile järgneva kvartali esimesel päeval**.

Kui lõpetamine on seotud asukoha või püsiva tegevuskoha muutumisega, jõustub otsus selle **muutuse kuupäeval**.

Kui lõpetamine on seotud korduva nõuete mittetäitmisega, jõustub otsus selle elektroonilisele **edastamisele järgneval päeval**. Sellisel juhul ei ole isikul õigust erikorda rakendada **kahe aasta** jooksul otsuse jõustumise kvartalile järgnevast kvartalist arvates.

Maksukohustuslane, kes on erikorra kasutamisest välja arvatud, täidab kõik pärast väljaarvamise jõustumise kuupäeva tekkinud kaupade tarnimise või teenuste osutamisega seotud käibemaksukohustused vahetult asjaomase tarbimisliikmesriigi maksuhaldurile.

Viimati uuendatud 18.03.2024

OSS-deklaratsiooni esitamine

Maksukohustuslane, kes kasutab OSS erikorda, on kohustatud esitama iga maksustamisperioodi kohta elektrooniliselt OSS erikorra käibedeklaratsiooni (edaspidi *OSS deklaratsioon*). Pabervormil OSS deklaratsiooni esitada ei saa.

OSS erikorra maksustamisperiood on kvartal ning OSS deklaratsioon esitatakse kvartalile järgneva kuu viimaseks kuupäevaks.

OSS DEKLARATSIOONI ESITAMISE TÄHTPÄEVAD

I kvartal (1. jaanuar – 31. märts) – 30. aprill

II kvartal (1. aprill – 30. juuni) – 31. juuli

III kvartal (1. juuli – 30. september) – 31. oktoober

IV kvartal (1. oktoober – 31. detsember) – järgmise aasta 31. jaanuar

Deklaratsiooni esitamise tähtpäev ei muutu, kui kõnealune kuupäev langeb nädalavahetusele või riigipühale.

Erikordade deklaratsioone saab esitada ainult siis, kui maksuhaldurile on esitatud kehtiv erikorra kasutamise avaldus. Iga deklaratsioon on seotud konkreetse avaldusega. Deklaratsiooni esitamiseks tuleb valida **e-teenuste keskkonnas e-MTA: Maksud – E-kaubanduse ja teenuste erikordade käibedeklaratsioonid**. Valikusse ilmuvad need deklaratsiooni tüübid, mille kohta on esitatud erikorra kasutamise avaldus. Kui kasutaja on esitanud avalduse ainult ühe erikorra kohta, siis on deklaratsiooni tüüp süsteemi poolt eeltäidetud.

OSS erikorra kasutaja saab valida deklaratsiooni tüübiks ainult „OSS deklaratsioon“.

Igale deklaratsioonile omistatakse **kordumatu viitenumber**, mida saab maksu tasumisel kasutada – sel juhul tasutakse nõue kohe pärast raha laekumist ettemaksukontole. Tasuda saab ka ettemaksukonto viitenumbriga ja siis toimub automaatne tasumine pärast tasumistähtaja möödumist.

OSS-deklaratsioonil kajastatavad andmed

OSS-deklaratsioonil esitatavate andmete loetelu on kehtestatud Euroopa Komisjoni rakendusmääruse (EL) 2020/194 III lisas.

OSS-deklaratsioonil tuleb kajastada muuhulgas järgmised andmed, mis edastatakse registreerimisliikmesriigi poolt kõigisse deklaratsioonil märgitud tarbimisriikidesse:

1. erikorda rakendava isiku maksukohustuslasena registreerimise number;
2. liikmesriigid, kus erikorraga hõlmatud kaup võõrandati või teenust osutati;
3. maksumäärad liikmesriikide kaupa;
4. ühendusesisese kaugmüügi korras Eestist teise liikmesriiki võõrandatud kaupade maksustatav väärtus ja nendelt kaupadelt tasumisele kuuluv käibemaksusumma eurodes liikmesriikide kaupa;
5. ühendusesisese kaugmüügi korras teisest liikmesriigist võõrandatud kaupade maksustatav väärtus ja nendelt kaupadelt tasumisele kuuluv käibemaksusumma eurodes liikmesriikide kaupa;
6. internetipõhise kauplemiskoha kaudu võõrandatud ühendusevälise riigi isiku kauba, kui kauba toimetamine soetajale algab ja lõpeb samas liikmesriigis (**KMS § 4 lg 1³**), maksustatav väärtus ja tasumisele kuuluv käibemaksusumma eurodes liikmesriikide kaupa;
7. osutatud teenuste maksustatav väärtus ja nendelt teenustelt tasumisele kuuluv käibemaksusumma eurodes liikmesriikide kaupa;
8. kaupade ja teenuste maksustatav väärtus ja nendelt tasumisele kuuluv käibemaksusumma kokku eurodes liikmesriikide kaupa;
9. kokku tasumisele kuuluv käibemaksusumma eurodes.

Millised konkreetsed tehingud OSS-erikorraga liitunud maksukohustuslane peab tema poolt esitataval OSS deklaratsioonil kajastama, sõltub sellest, kas ta kasutab liidu erikorda või liiduvälist erikorda. Üldpõhimõttena saab öelda, et OSS deklaratsioon sisaldab andmeid OSS erikorraga hõlmatud ühendusesiseste kaugmüükide kohta ja selliste teiste liikmesriikide mittemaksukohustuslastele osutatud teenuste kohta, mille käibe tekkimise koht ei ole teenuse osutaja asukoha või püsiva tegevuskoha liikmesriik. OSS deklaratsioonil kajastatakse eraldi erikorra kasutaja asukohariigist (registreerimisliikmesriigist) osutatud teenused ja teistes liikmesriikides asuvatest püsivatest tegevuskohtadest osutatud teenused. Samuti deklareeritakse eraldi ühendusesisene kaugmüük registreerimisliikmesriigist ning ühendusesisene kaugmüük teistest liikmesriikidest, kust algab kaupade lähetamine ja vedu.

OSS deklaratsioonil kajastatakse maksustamisperioodil toimunud tehingud. Kui mõnda liikmesriiki ei ole konkreetsel maksustamisperioodil kaupu võõrandatud ega teenuseid osutatud, siis seda liikmesriiki deklaratsioonil tarbimisriigina ei märgita (st ei deklareerita vastava liikmesriigi real selle perioodi nn nullkäivet) ka siis, kui eelmisel perioodil deklareeriti müüki sellesse liikmesriiki. Nulldeklaratsioon esitatakse üksnes siis, kui maksustamisperioodil ei tehtud üldse OSS erikorraga hõlmatud tehinguid ja ei

tehta ka eelmiste perioodide deklaratsioonides parandusi.

OSS deklaratsioonil esitatakse deklareeritavad andmed (maksustatav väärtus, maksumäär, käibemaks) tarbimisliikmesriikide kaupa, maksuvaba käivet deklaratsioonil ei kajastata. Valitud tarbimisliikmesriigi alusel pakub elektrooniline süsteem kasutajale võimalikud käibemaksumäära liigid (standard, vähendatud) ja käibemaksumäärad (%), kuid kasutajal on võimalik sisestada ka sellest erinev käibemaksumäär. Käibemaksusumma arvutatakse maksustatava käibe alusel automaatselt. **ELi teiste liikmesriikide käibemaksumäärad**

On oluline märkida, et kauba kaugmüügi, mida teostatakse mõnest teisest liikmesriigist peale registreerimisliikmesriigi, saab deklareerida üksnes siis, kui vastavad andmed (püsiv tegevuskoht, käibemaksukohustuslase number teises liikmesriigis, kaupade lähetamise riik) on eelnevalt erikorra avaldusele märgitud. Erinevalt teenuste deklareerimisest saab kaupade puhul märkida tarbimisriigina ka registreerimisliikmesriigi eeldusel, et kaupade vedu algab väljaspool registreerimisliikmesriiki. Näiteks juhul, kui Eesti maksukohustuslasel on kaubavarud Lätis ning kaup toimetatakse sealt Eestisse mittemaksukohustuslasest ostjale, siis ka see tehing kuulub deklareerimisele OSS deklaratsioonil.

Kui registreerimisliikmesriigiks on Eesti, siis Eesti mittemaksukohustuslasele Eestis müüdud kaup ja Eestis osutatud teenus deklareeritakse riigisisisel käibedeklaratsioonil KMD. Neid tehinguid OSS deklaratsioonil ei kajastata.

Viimati uuendatud 29.08.2022

Liidu erikord ja liiduväline erikord

Liidu erikord on ette nähtud:

1. Euroopa Liidu ettevõtjate poolt **kaupade ühendusesisese kaugmüügi** ja Euroopa Liidu mittemaksukohustuslastele osutatud **erikorraga hõlmatud teenuste** deklareerimiseks;
2. ühenduseväliste riikide isikute poolt teostatud **kaupade ühendusesisese kaugmüügi** deklareerimiseks.

UUS! Kui liidu erikorra avaldusel on täidetud plokk „Kehtivad KMKR numbrid teistes EL liikmesriikides“, siis juhul, kui seal loetletud liikmesriikidest toimub piiriülene kaupade lähetamine, tuleb needsamad riigid märkida ka avaldusel plokis „Väljaspool registreerimisliikmesriiki oleva püsiva tegevuskoha kaudu müüdud kaubad“. Lisamisel on oluline valida riigi tüübiks „Lähetamise riik“ ning täita ülejäänud lahtrid.

Kui liidu erikorra kasutajal on kaupade lähetamise riike, kus ei ole kehtivat KMKR numbrit, siis ka need liikmesriigid tuleb avaldusel kajastada plokis „Väljaspool registreerimisliikmesriiki oleva püsiva tegevuskoha kaudu müüdud kaubad”.

Kui lähteriigid jäävad avaldusel märkimata, siis liidu erikorra deklaratsioonil ei ole võimalik nendest riikidest tehinguid deklareerida.

Liiduväline erikord on ette nähtud selliste ühenduseväliste riikide isikute poolt, kellel puudub ühenduses asukoht/püsiv tegevuskoht, Euroopa Liidu liikmesriikide mittemaksukohustuslastele osutatavate teenuste deklareerimiseks (kaupade ühendusesisest kaugmüüki liiduvälise erikorra alusel deklareerida ei saa).

Viimati uuendatud 27.10.2021

Liidu erikord

Teenuste deklareerimine

Liidu erikorra alusel deklareeritakse mittemaksukohustuslastele osutatavad (B2C) teenused, mille **käibe tekkimise koht on liikmesriigis, kus teenuse osutajal ei ole asukohta ega püsivat tegevuskohta**.

Liidu erikorra kasutaja ei deklareeri OSS deklaratsioonil ei oma asukoha liikmesriigis ega püsiva tegevuskoha liikmesriigis lõpptarbijale osutatud teenuseid, vaid deklareerib need vastavas liikmesriigis esitataval siseriiklikul käibedeklaratsioonil. Püsiva tegevuskoha liikmesriik ei saa olla teenuste osutamisel tarbimisliikmesriigiks.

Küll aga, kui erikorraga hõlmatud teenuseid osutav maksukohustuslane omab püsivaid tegevuskohti ka teistes liikmesriikides ning on nendest liikmesriikidest osutanud teenuseid, mille käibe tekkimise koht on **mujal liikmesriigis kui püsiva tegevuskoha liikmesriik**, siis need teenused deklareeritakse OSS deklaratsioonil. Kui teenuseid osutatakse liikmesriigis, kus maksukohustuslasel **ei ole püsivat tegevuskohta, kuid ta on seal käibemaksukohustuslasena registreeritud**, tuleb need teenused samuti deklareerida OSS käibedeklaratsioonil.

NÄIDE 1

Eestis erikorda kasutaval ettevõtjal on püsiv tegevuskoht Soomes – see tähendab, et Soomes asuvatele mittemaksukohustuslastele osutatavad teenused deklareeritakse ja käibemaks tasutakse Soomes

esitataval tavalisel käibedeklaratsioonil. Kui Soomes asuv püsiv tegevuskoht osutab erikorraga hõlmatud teenuseid Rootsis asuvale mittemaksukohustuslasele, siis need teenused deklareeritakse Eestis OSS deklaratsioonil.

NÄIDE 2

Eestis asuval ettevõtjal on püsivad tegevuskohad Soomes ja Lätis ning lisaks on ta Rootsis käibemaksukohustuslasena registreeritud. Ettevõtte osutab erikorraga hõlmatud teenuseid eraisikutele Soomes, Saksamaal ja Rootsis. Samuti osutab ta Lätis asuvast püsivast tegevuskohast erikorraga hõlmatud teenuseid eraisikutele Soomes ja Saksamaal.

Eesti ettevõtja deklareerib OSS erikorra kaudu oma teenuste osutamise Eestist ja Lätist Saksamaal ja Rootsis asuvatele klientidele, kuid Soomes asuvatele klientidele osutatavad teenused deklareeritakse Soome siseriiklikul käibedeklaratsioonil.

Ainuüksi käibemaksukohustuslasena registreerimine ilma püsiva tegevuskohata ei anna võimalust teenuseid siseriiklikul käibedeklaratsioonil kajastada.

Kaupade müügi deklareerimine (ühendusesisene kaugmüük)

Liidu korra alusel deklareeritakse **ühendusesisene kaugmüük**, st kauba (välja arvatud uue transpordivahendi või paigaldatava või kokkupandava kauba, **kuid kaasa arvatud aktsiisikauba**) võõrandamine ja toimetamine võõrandaja poolt või eest teise liikmesriiki mittemaksukohustuslasele.

Liidu korra alusel saab **ühendusesisest kaugmüüki** deklareerida iga maksukohustuslane olenemata sellest, kas ta on liikmesriigi või ühendusevälise riigi isik. Registreerimisliikmesriigi ja püsiva tegevuskoha liikmesriigi isikutele müüdavad kaubad deklareeritakse vastava liikmesriigi riigisisel käibedeklaratsioonil.

NÄIDE 3

Eesti ettevõttel on püsiv tegevuskoht Leedus. Ta on Eestis registreeritud liidu erikorra kasutajaks. Ettevõtte tarnib Eestis asuvaid kaupu Läti ja Eesti mittemaksukohustuslastele. Samuti tarnib ta Leedus asuvaid kaupu Eesti ja Leedu mittemaksukohustuslastele.

OSS deklaratsioonis kajastatakse:

- ✓ kaubatarned Eestist Läti,
- ✓ kaubatarned Leedust Eestisse.

Eesti ja Leedu riigisisel kaubatarned tuleb deklareerida Eesti ja Leedu vastavas siseriiklikus käibedeklaratsioonis, kuna nende puhul ei ole tegemist kaupade ühendusesisese kaugmüügiga.

Eeldatav tarnija

Eeldatavaks tarnijaks loetakse maksukohustuslane, kes ei ole kaupade tegelik müüja, aga kes teeb võimalikuks tehingu, mis viiakse lõpule algse ehk tegeliku müüja ja kliendi vahel elektroonilise liidese (nt kauplemiskoha, platvormi, portaali) abil. Eeldatav tarnija vastutab käibemaksu deklareerimise ja tasumise eest.

Liidu korra kasutamisel muutub eeldatavaks tarnijaks maksukohustuslane, kelle asukoht on Euroopa Liidus või ka väljaspool liitu, kui kaubamüügitehingu puhul kehtivad kõik järgmised tingimused:

1. kaubatarne tehakse võimalikuks elektroonilise liidese abil,
2. kaubatarne tehakse Euroopa Liidus (st ühendusesisene kaupade kaugmüük ja riigisiseseid kaubatarned),
3. tarne tehakse mittemaksukohustuslasele,
4. algse müüja asukoht on väljaspool Euroopa Liitu.

Seega eeldatavaks tarnijaks muutub platvorm, e-pood jms siis, kui ta võimaldab ühendusevälise riigi isikul oma elektroonilise liidese kaudu müüa Euroopa Liidus asuvat kaupa lõpptarbijale.

Erandina üldistest põhimõtetest deklareerib maksukohustuslane OSS deklaratsioonil ka need siseriiklikud kaubatarned, mille puhul ta on eeldatav tarnija.

NÄIDE 4

Hiinas asuv ettevõtja müüb Belgia mittemaksukohustuslasele elektroonilise liidese kaudu tahvelarvuti (kaup). Elektrooniline liides teeb tarne võimalikuks ja muutub kõnealuse kaubatarne puhul eeldatavaks tarnijaks. Tahvelarvuti asub Belgias ja lähetatakse Belgias asuvale kliendile (riigisisene tarne, vedu algab ja lõpeb Belgias). Tavaliselt tuleb selline riigisisene tarne deklareerida siseriiklikus käibedeklaratsioonis – kuid eeldatav tarnija, kes kasutab liidu korda, peab sellise tarne deklareerima OSS deklaratsioonis eeldusel, et platvorm on Euroopa Liidus OSS erikorra kasutajaks registreeritud.

Eeldatav tarnija saab deklareerida **kõik liikmesriigi sisesed kaubamüügid** (st kauba vedu algab ja lõpeb samas liikmesriigis) **olenemata sellest, kas tema asukoht on just nimelt selles liikmesriigis**. See tähendab, et kui eeldatav tarnija on registreeritud Eestis, siis saab ta OSS deklaratsioonil kajastada mitte ainult müügid Eestist Eestisse, vaid ka müügid Saksamaalt Saksamaale, Poolast Poolasse jne. Kui eeldatav tarnija ei ole registreeritud käibemaksukohustuslasena selles liikmesriigis, kust kaup lähetatakse või veetakse, märgib ta käibemaksukohustuslasena registreerimise numbri asemel deklaratsioonile selle liikmesriigi riigikoodi. Eelnevalt tuleb see liikmesriik, kust kauba vedu algas, ka avaldusele märkida.

Eeldatav tarnija võib erikorda kasutada ka oma kaupade ja teenuste deklareerimiseks. Kui ta on registreeritud erikorra kasutajaks, deklareerib ta vastava erikorra käibedeklaratsioonis nii oma tehingud kui ka tehingud, mille puhul ta on eeldatav tarnija. Ta ei registreeri end sama erikorra kasutajaks kaks korda.

Eeldatav tarnija ei deklareeri Euroopa Liidus asukohta omavate maksukohustuslaste tehinguid, st ta ei muutu eeldatavaks tarnijaks, kui algne müüja on Euroopa Liidu isik. Euroopa Liidu liikmesriikide maksukohustuslased deklareerivad erikorra hõlmatud tehingud ise, kas valides liidu erikorra kasutamise või registreerides end tarbimisliikmesriigis käibemaksukohustuslaseks.

Viimati uuendatud 24.09.2021

Liiduväline erikord

Liiduvälist erikorda kasutavad ühenduseväliste riikide ettevõtlusega tegelevad isikud, kellel puudub Euroopa Liidus püsiv tegevuskoht. Ühendusevälise riigi ettevõtja saab valida ükskõik millise Euroopa Liidu riigi, kus ta OSS erikorda kasutama hakkab. Liiduvälise erikorra kasutajad deklareerivad OSS deklaratsioonil **ainult Euroopa Liidus asuvatele mittemaksukohustuslastele osutatavad erikorra hõlmatud teenused**, sealhulgas teenuse osutamise registreerimisliikmesriigis.

NÄIDE 5

USA-s asutatud ettevõtja registreerib Eestis liiduvälise süsteemi kasutajaks.

Ettevõtte osutab elektroonilisi teenuseid mittemaksukohustuslastele Soomes, Rootsis ja Eestis.

Ta deklareerib kõik mittemaksukohustuslastele (B2C) osutatud teenused Eesti OSS (liiduvälise erikorra) deklaratsioonil, sealhulgas ka Eestisse osutatud teenused.

Liiduvälise erikorra alusel **ei saa deklareerida kaupade müüki**. Kui liiduvälise erikorra kasutaja tegeleb ka Euroopa Liidus asuvate kaupade kaugmüügiga, siis kaupade kaugmüügi deklareerimiseks tuleb tal registreerida liidu korra kasutajaks. Siinjuures tuleb silmas pidada, et teenuseid see isik liidu erikorra alusel deklareerida ei saa – see tähendab, et sellisel juhul peab isik esitama kaks OSS deklaratsiooni, teenuste deklareerimiseks liiduvälise erikorra deklaratsiooni ja kaupade deklareerimiseks liidu erikorra deklaratsiooni.

Viimati uuendatud 24.09.2021

OSS-deklaratsiooni parandamine

Siinjuures on oluline tähele panna, et kui OSS deklaratsioon on juba kinnitatud, ei saa seda muuta/parandada enne kui järgmise perioodi deklaratsiooniga. Enne kinnitamist on võimalik

deklaratsiooni muuta/parandada. Seega on vajalik enne deklaratsiooni kinnitamist veenduda andmete õigsuses. Soovitav on deklaratsiooni niikaua hoida salvestatud olekus.

Alates 2021. aasta 1. juulist esitatavaid OSS deklaratsioone saab parandada kolme aasta jooksul pärast kuupäeva, mil tuli esitada esialgne deklaratsioon. Parandused peavad sisaldama maksustamisperioodi, asjaomast tarbimisliikmesriiki ning parandustest tulenevat käibemaksu summat. Tavapärast ja vähendatud käibemaksumäära ega kaupu ja teenuseid parandamisel ei eristata.

Kui mõni tarbimisliikmesriik oma siseriiklike eeskirjade kohaselt lubab parandusi ka pärast kolmeaastase perioodi lõppemist, siis sellised korrigeerimised ei käi enam OSS rakenduse kaudu, vaid maksukohustuslane suhtleb otse tarbimisliikmesriigiga.

Eelmiste perioodide parandused tehakse eraldi plokis „Eelmise maksustamisperioodi käibemaksu summa paranduse lisamine”.

Tarbimisliikmesriigi kohta deklareeritud tehingute eest tasumisele kuuluv käibemaks ja sama tarbimisliikmesriigi kohta tehtud varasema(te) käibedeklaratsiooni(de) võimalikud parandused tasaarvestatakse. Kui riigipõhine saldo on null, ei pea maksukohustuslane selle tarbimisliikmesriigi eest oma käibedeklaratsiooniga seoses käibemaksu maksma. Kui riigipõhine saldo on positiivne (st käibemaksu tuleb maksta), on tasumisele kuuluvaks summaks tehingute eest tasumisele kuuluva käibemaksu ja eelmiste maksustamisperioodide paranduste saldo. Kui riigipõhine saldo on negatiivne, st maksukohustuslane on rohkem käibemaksu tasunud, maksab **tarbimisliikmesriik** maksukohustuslasele enammakstud summa tagasi. Negatiivset riigipõhist koondsummat ei arvestata tasumisele kuuluva käibemaksusumma arvutamisel. See tähendab, et juhul kui ühe liikmesriigi puhul tekib negatiivne saldo (ettemaks), siis selle riigi kohta tekkinud ettemaksu võrra ei vähene kohustus teistele liikmesriikidele makstava käibemaksu osas. Tasuda tuleb deklaratsioonil lahtris „Tasumisele kuuluv käibemaks” märgitud summa.

Kui maksukohustuslane on erikorra kasutamise lõpetanud, siis kõik käibemaksu deklareerimise ja tasumisega seotud kohustused pärast lõpetamise kuupäeva toimuvad otse tarbimisliikmesriigi kaudu. Seega juhul, kui tekib vajadus eelnevalt esitatud deklaratsioone muuta pärast lõpetamise kuupäeva, tuleb pöörduda konkreetse tarbimisriigi maksuhalduri poole. Nimetatud kohustus tuleneb käibemaksu **rakendusmääruse 282/2011** artiklist 61a.

Kui deklaratsiooni muutmisel tekib ettemaks ja tarbimisriik selle aktsepteerib, siis tagastab vastav liikmesriik selle kooskõlas oma riigisiseste õigusaktide ja menetlustega. Tagastamine toimub otse ettevõtja pangakontole, mis on märgitud erikorra avaldusele.

Seda, kas võib olla vajadus esitada täiendav taotlus maksu tagastamiseks, saab vaadata andmebaasist **„National VAT Rules”**. Peale liikmesriigi valikut väljal **„Choose topic(s)”** valige teemaks **„As a Member State of consumption, do you require an additional claim before making a reimbursement?”**, lisaks saab vaadata ka võimalikke tagastamise piirmäärasid teema **„Reimbursement threshold as Member State of consumption”** juurest.

OSS-deklaratsiooni parandamise näited

NÄIDE 6

Maksukohustuslane kasutab liiduvälist korda Saksamaal (registreerimisliikmesriik).

2023. aasta esimeses kvartalis (jooksev kvartal) deklareerib ta Poolasse (tarbimisliikmesriik) 200 eurot. Samuti teeb ta Poola puhul 2022. aasta neljanda kvartali kohta 50 euro suuruse negatiivse paranduse. Jooksva kvartali käibemaksu saldo, võttes arvesse eelmise kvartali kohta tehtud parandust, on 200 eurot – 50 eurot = 150 eurot. Poolasse peab maksukohustuslane maksma 150 eurot.

2023. aasta esimese kvartali käibedeklaratsioon:

- ✓ tarbimisliikmesriiki Poola tehtud tarded 200 eurot
- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tehtud parandused (2022. aasta 4. kvartal) –50 eurot
- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tasumisele kuuluva käibemaksu saldo 150 eurot

NÄIDE 7

Maksukohustuslane kasutab liiduvälist korda Saksamaal (registreerimisliikmesriik).

2023. aasta esimeses kvartalis (jooksev kvartal) deklareerib ta Poolas (tarbimisliikmesriik) 100 eurot. Samuti teeb ta Poola puhul 2022. aasta neljanda kvartali kohta 150 euro suuruse negatiivse paranduse. Jooksva kvartali käibemaksu saldo, võttes arvesse eelmise kvartali kohta tehtud parandust, on 100 eurot – 150 eurot = –50 eurot. Poolasse ei pea maksukohustuslane midagi maksma. Poola peab maksukohustuslasele 50 euro suuruse summa otse tagasi maksma.

2023. aasta esimese kvartali käibedeklaratsioon:

- ✓ tarbimisliikmesriiki Poola tehtud tarded 100 eurot
- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tehtud parandused (2022. aasta 4. kvartal) –150 eurot

- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tasumisele kuuluva käibemaksu saldo 0 eurot
- ✓ Poola tagastab summa 50 eurot

NÄIDE 8

Maksukohustuslane kasutab liiduvälist korda Saksamaal (registreerimisliikmesriik).

2023. aasta esimeses kvartalis (jooksev kvartal) deklareerib ta Poolas (tarbimisliikmesriik) 100 eurot. Samuti teeb ta Poola puhul 2022. aasta neljanda kvartali kohta 100 euro suuruse negatiivse paranduse. Jooksva kvartali käibemaksu saldo, võttes arvesse eelmise kvartali kohta tehtud parandust, on 100 eurot – 100 eurot = 0 eurot. Poolasse ei pea maksukohustuslane midagi maksma.

2023. aasta esimese kvartali käibedeklaratsioon:

- ✓ tarbimisliikmesriiki Poola tehtud tarned 100 eurot
- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tehtud parandused (2022. aasta 4. kvartal) –100 eurot
- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tasumisele kuuluva käibemaksu saldo 0 eurot

NÄIDE 9

Maksukohustuslane kasutab liiduvälist korda Saksamaal (registreerimisliikmesriik).

2023. aasta esimeses kvartalis (jooksev kvartal) deklareerib ta Leedusse (tarbimisliikmesriik) 200 eurot ja Poolasse (teine tarbimisliikmesriik) 100 eurot. Samuti teeb ta Poola puhul 2022. aasta neljanda kvartali kohta 150 euro suuruse negatiivse paranduse. Jooksva kvartali Poola käibemaksu saldo, võttes arvesse eelmise kvartali kohta tehtud parandust, on 100 eurot – 150 eurot = –50 eurot. Poolasse ei pea maksukohustuslane midagi maksma. Poola peab maksukohustuslasele 50 euro suuruse summa otse tagasi maksma.

2023. aasta esimese kvartali käibedeklaratsioon:

- ✓ tarbimisliikmesriiki Poola tehtud tarned 100 eurot
- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tehtud parandused (2022. aasta 4. kvartal) –150 eurot

- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tasumisele kuuluva käibemaksu saldo 0 eurot
- ✓ Poola tagastab summa 50 eurot
- ✓ tarbimisliikmesriiki Leedu tehtud tarned 200 eurot
- ✓ tasumisele kuuluv deklaratsiooni kogusumma 200 eurot (Leedule)

NÄIDE 10

Maksudhustulane kasutab liidu korda Eestis. 2023. aasta esimeses kvartalis (jooksev kvartal) deklareerib ta tarbimisriikidena Poolasse käibemaksu 100 eurot ja Soome 80 eurot. Eelmises kvartalis (2022. neljas kvartal) tagastati Poolast kaupa, mille kohta väljastati kreditarve (sh 120 eurot käibemaks) – see käibemaks kajastatakse 2023. aasta esimese kvartali deklaratsioonis plokis „Eelmiste maksustamisperioodide käibemaksusummade parandused“, seal saab esitada ka miinusmärgiga summa.

2023. aasta esimese kvartali käibedeklaratsioon:

- ✓ tarbimisliikmesriiki Poola tehtud tarnetelt arvestatud käibemaks („Registreerimisliikmesriigi kaudu müüdud kaubad“) 100 eurot ja tarnetelt Soome 80 eurot
- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tehtud parandused („Eelmiste maksustamisperioodide käibemaksusummade parandused“) –120 eurot*
- ✓ tarbimisliikmesriigi Poola kohta tasumisele kuuluva käibemaksu summa –20 eurot*

* Miinusmärk näitab, et Poola peab tagastama enamakstud käibemaksu 20 eurot.

Soome tuleb tasuda 80 eurot, sest Poolas ettemaksuna kajastatavat summat ei saa tasaarveldada Soomes tasumisele kuuluva käibemaksuga. Seega on 2023. aasta esimese kvartali deklaratsiooni alusel tasumisele kuuluv käibemaks 80 eurot.

Deklaratsioonis on võimalik vaadata tasumisele kuuluva summa arvutuskäiku tarbimisriikide kaupa. Maksuhaldur edastab deklaratsiooni, sh kajastatud korrigeerimise info Poola maksuhaldurile, kes vähenduse aktsepteerimise korral tagastab enamakstud käibemaksu otse ettevõtte pangakontole (see on märgitud erikorra avaldusele). Seda, kas on vaja esitada täiendav tagastustaotlus konkreetsesse liikmesriiki, saab vaadata Komisjoni andmebaasist „[National VAT Rules](#)“.

Elektroonilise side teenused

Elektroonilise side teenused on **telekommunikatsiooniteenused ja ringhäälinguteenused**.

TELEKOMMUNIKATSIOONITEENUSED

Telekommunikatsiooniteenused on teenused, mis on seotud mis tahes laadi signaalide, kirjutiste, kujutiste ja helide või teabe edastamise, saatmise või vastuvõtmisega juhtme kaudu või raadio teel, optiliste või muude elektromagnetiliste süsteemide abil, sealhulgas sellega seotud edastus-, saate- või vastuvõtumahtude kasutusõiguse üleandmine või võimaldamine, mille hulka kuulub ülemaailmsetele teabevõrkudele juurdepääsu võimaldamine.

Telekommunikatsiooniteenused **hõlmavad eelkõige:**

- ✓ laua- ja mobiiltelefoniteenused hääle, andmete ja videote ülekandmiseks, sh videokomponendiga telefoniteenused (videofoniteenused);
- ✓ interneti kaudu osutatavad telefoniteenused, sh IP-kõne;
- ✓ kõnepost, kõne ootele panek, kõne edasisuunamine, helistaja kindlakstegemine, konverentskõne ja muud kõnehaldusteenused;
- ✓ kaugotsinguteenused;
- ✓ audiotekstiteenused;
- ✓ faksi-, telegraafi- ja teleksiteenused;
- ✓ internetiühendus, st veebiühendus;
- ✓ eravõrguühendused, mille kaudu pakutakse ainult kliendile ette nähtud telekommunikatsiooniühendust.

Telekommunikatsiooniteenused **ei hõlma:**

- ✓ elektrooniliselt osutatavad teenuseid;

- ✓ raadio- ja televisiooniringhäälinguteenuseid (edaspidi ringhäälinguteenused).

RINGHÄÄLINGUTEENUSED

Ringhäälinguteenused hõlmavad audio- ja audiovisuaalteoseid sisaldavaid teenuseid, nagu raadio- ja telesaated, mida edastatakse üldsusele saatekava alusel kommunikatsioonivõrkude kaudu meediateenuse esitaja poolt ja tema toimetust vastutuse all samaaegselt kuulamiseks või vaatamiseks.

Teenused hõlmavad **eelkõige järgmist**:

- ✓ raadio- või televisioonivõrgu kaudu edastatavad või taasedastatavad raadio- või televisioonisaated;
- ✓ interneti või muu sellise elektroonilise võrgu kaudu levitatavad raadio- või telesaated (IP-striiming), kui neid nende edastamise või taasedastamise ajal raadio- või televisioonivõrgus samaaegselt üle kantakse.

Teenused **ei hõlma järgmist**:

- ✓ telekommunikatsiooniteenused;
- ✓ elektrooniliselt osutatavad teenused;
- ✓ teabe esitamine konkreetsete tellitavate saadete kohta;
- ✓ ringhäälingu- ja edastamisõiguste ülekandmine;
- ✓ saate vastuvõtmisel kasutatavate tehniliste vahendite või rajatiste rentimine;
- ✓ interneti või mõne samalaadse elektroonilise võrgu kaudu levitatavad raadio- või telesaated (IP-striiming), välja arvatud juhul, kui neid nende edastamise või taasedastamise ajal raadio- või televisioonivõrgus samaaegselt üle kantakse.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Elektrooniliselt osutatavad teenused

Elektrooniliselt osutatavad teenused hõlmavad teenuseid, mida osutatakse interneti või muu arvutivõrgu kaudu ning mille laadist tingituna osutatakse neid peamiselt automaatselt ja minimaalse inimsekkumisega ning mida infotehnoloogia abita osutada ei saaks.

Elektrooniliselt osutatav teenus on:

1. veebikeskkonna võõrandamine;
2. veebi administreerimine;
3. programmi ja seadme kaughoolitus;
4. elektrooniliselt edastatava tarkvara võõrandamine ja uuendamine;
5. elektrooniliselt edastatav pilt, tekst ja informatsioon ning elektroonilise andmebaasi kasutamise võimaldamine;
6. elektrooniliselt edastatav muusika, film ja mäng, sealhulgas hasartmäng;
7. elektrooniliselt edastatav poliitiline, kultuuri-, spordi- ja teadusalane ning meelelahutuslik ülekanne;
8. elektrooniline kaugõpe ning muud eelnimetatud teenustega sarnanevad teenused.

Elektroonilised teenused **hõlmavad eelkõige** järgmisi juhtumeid:

a) digitaaltoodete tarnimine üldiselt, sealhulgas tarkvara ja tarkvara muudatused või täiustatud versioonid;

b) teenused, mis pakuvad või toetavad ettevõtja või isiku esitlemist arvutivõrgus, näiteks veebisaidil või veebileheküljel;

c) teenused, mida arvuti automaatselt osutab interneti või muu arvutivõrgu kaudu vastuseks teatavate andmete sisestamisele teenuse saaja poolt;

d) tasu eest õiguse andmine panna kaup või teenus müüki internetipoena tegutseval veebisaidil, kus potentsiaalsed ostjad teevad oma pakkumised automaatse protseduuri kaudu ning kus mõlemale osapoolle antakse müügi toimumisest teada automaatselt saadetava e-kirja teel;

e) internetiteenuste pakett, milles telekommunikatsioonil on abistav ja teisejärguline osa (st ei piirdu internetiühendusega ning sisaldavad muid elemente, nagu näiteks leheküljed, millelt pääseb ligi uudistele, ilmateatele või reisiinfole; mängusaidid; veebisaitide majutus, juurdepääs internetipõhistele suhtluskanalitele jne);

f) määruse 282/2011 I lisas loetletud teenused:

1) veebilehekülgede tarnimine ja majutamine (hosting), programmide ja seadmete kaughoolitus:

- a. veebisaitide ja veebilehekülgede majutamine;
- b. programmide automaatne võrgupõhine kaughoolitus;
- c. süsteemide kaughaldus;
- d. võrgupõhised andmebaasid, kus teatavaid andmeid salvestatakse ja otsitakse elektrooniliselt;
- e. kettaruumi võrgupõhine tarne selle tellimisel.

2) tarkvara tarne ja ajakohastamine:

- a. juurdepääs tarkvarale (sealhulgas hanke- ning raamatupidamisprogrammid ja viirusetõrjetarkvara)

- ning selle täienditele, või tarkvara ja täiendite allalaadimine;
- b. ribareklaamide blokeerimiseks vajalik tarkvara (bannerblockers);
 - c. allalaadimisdraiverid, näiteks tarkvara, mis ühendab arvuti välisseadmetega (näiteks printeriga);
 - d. veebisaitide filtrite automaatne võrgupõhine paigaldus;
 - e. tulemüüride automaatne võrgupõhine paigaldus.

3) piltide, tekstide ja andmete tarne, andmekogude kasutamise võimaldamine:

- a. juurdepääs töölauateemadele ja nende allalaadimine;
- b. juurdepääs fotodele või piltidele või ekraanisäästuritele ja nende allalaadimine;
- c. raamatute digiteeritud sisu ja muud elektroonilised trükised;
- d. võrguajalehtede ja -ajakirjade tellimine;
- e. veebipäevikud ja veebisaitide külastatavuse statistika;
- f. võrgu kaudu edastatavad uudised, liiklusteave ja ilmateade;
- g. võrgupõhine teave, mida tarkvara loob automaatselt kliendi sisestatud andmete põhjal, näiteks õiguslike ja finantsandmete põhjal (sealhulgas reaajas pidevalt ajakohastatud börsiteave);
- h. reklaamipinna pakkumine, sealhulgas ribareklaamid veebisaidil või veebileheküljel;
- i. otsingumootorite ja internetikataloogide kasutamine.

4) muusika, filmide ja mängude, sealhulgas hasart- ja õnnemängude tarne ning poliitika-, kultuuri-, kunsti-, spordi-, teadus- ja meelelahutussaadete tarne:

- a. juurdepääs muusikale või selle allalaadimine arvutisse ja mobiiltelefonil;
- b. juurdepääs reklaamlauludele, katkenditele, helinatoonidele või muudele helidele või nende allalaadimine;
- c. juurdepääs filmidele või nende allalaadimine;
- d. mängude allalaadimine arvutisse ja mobiiltelefonil;
- e. juurdepääs automaatsetele võrgumängudele, mis sõltuvad internetist või samalaadsetest arvutivõrkudest ning kus mängijad ei asu üheaegselt samas kohas.
- f. raadio- või televisioonivõrgu, interneti või mõne muu sellise elektroonilise võrgu kaudu levitatavate raadio- või telesaadete vastuvõtmine kuulamiseks või vaatamiseks kasutaja valitud ajal ja kasutaja isikliku taotluse alusel meediateenuse osutaja pakutud saatevalikust, nt tellitavad tele- või videosaadet;
- g. interneti või mõne samalaadse elektroonilise võrgu kaudu levitatavate raadio- või telesaadete vastuvõtmine (IP-striiming), välja arvatud juhul, kui neid nende edastamise või taasedastamise ajal raadio- või televisioonivõrgus samaaegselt üle kantakse;
- h. kommunikatsioonivõrkude kaudu selliste audio- ja audiovisuaalteoste tarnimine, mida meediateenuse osutaja ei paku ja mis ei kuulu tema toimetust vastutuse alla;
- i. meediateenuse osutaja audio- ja audiovisuaalväljundi edasitarnimine kommunikatsioonivõrkude kaudu kellegi teise kui meediateenuse osutaja poolt.

5) kaugõppeteenuste osutamine:

- a. õpe, mis on automaatne ja mille toimumine sõltub internetist või samalaadsest arvutivõrgust ning mis nõuab piiratud inimsekkumist või ei nõua seda üldse, sealhulgas virtuaalsed klassiruumid, välja arvatud juhul, kui internetti või samalaadset arvutivõrku kasutatakse üksnes õpetaja ja õpilase vahelise suhtlusvahendina;
- b. töövihikud, mida õpilane täidab võrgu kaudu ja mida hinnatakse automaatselt ilma inimsekkumiseta.

Elektroonilised teenused ei hõlma:

- ✓ raadio- ja televisiooniringhäälinguteenused;
- ✓ telekommunikatsiooniteenused;
- ✓ kaubad, mille tellimus esitatakse ja mille tellimust töödeldakse elektrooniliselt;
- ✓ CD-ROMid, disketid ja muud materiaalsed andmekandjad;
- ✓ trükised, näiteks raamatud, teabelehed, ajalehed või ajakirjad;
- ✓ CDd ja helikassetid;
- ✓ videokassetid ja DVDd;
- ✓ mängud CD-ROMil;
- ✓ e-posti teel kliente nõustavate spetsialistide, näiteks juristide ja finantskonsultantide teenused;
- ✓ koolitusteenused, mille puhul õpetaja edastab kursuse sisu interneti või muu arvutivõrgu (kauglingi) kaudu;
- ✓ arvutiseadmete võrguvälised parandusteenused;
- ✓ võrguvälised andmebaasiteenused;
- ✓ reklaamiteenused, näiteks reklaam ajalehtedes, plakatitel ja televisioonis;
- ✓ kasutajatoe teenused telefoni teel;
- ✓ koolitusteenused, mis hõlmavad üksnes kirjavahetuse teel toimuvat õpet, näiteks posti teel toimuvad kursused;
- ✓ tavapärased oksjoniteenused, mis vajavad otsest inimsekkumist, olenemata sellest, kuidas pakkumisi tehakse;
- ✓ elektrooniliselt broneeritud kultuuri-, kunsti-, spordi-, teadus-, haridus-, meelelahutus- ja muude selliste ürituste piletid;
- ✓ elektrooniliselt broneeritud majutus-, autorendi-, restoraniteenused, reisijateveo- või muud sellised

✓ teenused.

Viimati uuendatud 08.01.2025

Kliendi asukoha määramine

Teenuse pakkuja muutub oluliseks kliendi asukoha määramine ning selle tõendamine. Enamasti on kliendi asukoht üsna selgelt määratav. Kuid teatud juhtudel ei ole teenuse osutajal võimalik kliendi asukohta tuvastada. Sellisel juhul võetakse aluseks teatud eeldused kliendi asukoha suhtes, mis on sätestatud Nõukogu rakendusmääruse nr 1042/2013 artiklites 24a ja 24b:

1. kui tegemist on näiteks taksofoni, wifi-ala või internetikohviku kasutamisega, on teenuse osutajal praktiliselt võimatu kliendi tegelikku asu- või elukohta kontrollida. Sellisel juhul loetakse kliendi asukohaks teenuse kasutamise riiki. Siinjuures tuleb silmas pidada, et seda reeglit rakendatakse üksnes kliendile osutatavale põhiteenusele (st ühenduse võimaldamine elektroonilise side võrgu või internetiga), mitte ühenduskanalite kaudu osutatavatele teenustele, näiteks mängude allalaadimine sülearvutisse wifi-seadme tööpunktis (vt punkti 4 – muud juhud).
2. kliendi asukohana eeldatakse ka tema lauatelefoniihenduse asukohta. Kui teenust osutatakse mobiilsidevõrgu kaudu, siis eeldatakse, et kliendi asukoht on teenuste saamiseks kasutatud SIM-kaardi mobiiltelefoni suunakoodiga identifitseeritav riik.
3. kui teenuse kasutamiseks on vaja dekodeerit või muud sellist seadet või vaatamiskaarti ning mille puhul ei kasutata lauatelefoniihendust, eeldatakse kliendi asukohana kohta, kus seade asub või kuhu saadetakse vaatamiskaart;
4. muudel juhtudel tuleb kliendi asukoha määramisel kasutada kahte üksteisele mitte vasturääkivat tõendit (art 24b (d)). Tõenditena käsitatakse eelkõige määruse artiklis 24f loetletud andmeid nagu kliendi arveaadress, kliendi kasutatava seadme IP-aadress, pangaandmed jne. Seega, kui nii kliendi arveaadress kui ka krediitkaardi andmed viitavad Soomele, eeldatakse, et kliendi asukohariigiks on Soome.

Eeldused kliendi asukoha suhtes

Kui teenuse saajal (kliendil) on sidemeid mitmes riigis ning tema asu- või elukohariigi kindlaksmääramine on raske või praktiliselt võimatu, tuleb juhinduda rakendusmääruse 1042/2013 artiklis 24a–24f toodud põhimõtetest. Nendes on kehtestatud teatud eeldused kliendi asukoha määramiseks, artikli 24a ja 24b punktides a–c on **konkreetsed eeldused**:

1. **art 24a (1)** – telefonikabiin, WiFi ala, internetikohvik, restoran, hotelli vastuvõtuala vms, st selline koht, kus on vajalik teenuse saaja füüsiline kohalolek – eeldatakse, et kliendi füüsilist kohalolekut vajav asukoht ongi käsitatav kliendi asukohana. Eeldus hõlmab üksnes neid teenuseid, mida

teenusepakkuja osutab oma asukohas – näiteks kui klient maksab selle eest, et ta saaks internetikohvikus veedetud ühe tunni jooksul kasutada internetti; eeldus ei hõlma kliendi internetist allalaadimisi (mis ei nõua teenuse tarbija füüsilist kohalolekut kohas, kus teenust osutatakse).

2. **art 24a (2)** – ühenduses reisijaid vedava laeva või lennuki pardal või rongis on asukohariigiks reisijateveo lähteriik. ELis toimuv reisijateveo osa määratakse kindlaks **transpordivahendi teekonna põhjal** (mitte iga reisija läbitud teekonna põhjal).
3. **art 24b (a)** – kui teenuseid osutatakse hoonesse paigaldatud tavatelefoniihenduse kaudu ning see on tavaliselt koht, kus teenust kasutatakse, siis eeldatakse, et klient kuulub sinna. Et seda eeldust kohaldada, tuleb teenust osutada mittemaksukohustuslasele **tema** tavatelefoniihenduse kaudu. Seega peab tavatelefoniliini ja kliendi vahel olema seos, tõendamaks, et klient kuulub ka tegelikult tavatelefoni paigaldamise kohta. Juhul kui selles kohas kasutatakse nende teenuste osutamiseks lisaks tavatelefoniliinile ka dekoodrit või vaatamiskaarti, on ülimuslik tavatelefoniliinil põhinev eeldus.
4. **art 24b (b)** – mobiilsidevõrgu kaudu osutatavad digiteenused. SIM-kaarti kasutatakse enamasti kaardile määratud mobiiltelefoni suunakoodiga identifitseeritud riigis. Et selgitada, kuhu klient teenuste osutamise koha kindlaksmääramise mõttes kuulub, on otsustav SIM-kaardi väljastanud riik. Eeldus on see, et klient asub seal või tema alaline elu- või asukoht või peamine elukoht on seal.
5. **art 24b (c)** – dekoodri vm seadme abil osutatavad digiteenused. Kui teenuste saamiseks on vaja dekoodrit või muud sellist seadet või vaatamiskaarti, saab eeldada, et kliendi asukoht on seal, kus seade asub või kuhu vaatamiskaart kasutamiseks saadetakse. Eeldust ei kohaldata juhtudel, kui seade müüakse ja teenuse osutaja ei tea ega saagi teada, kuhu see seade paigutatakse, või kui vaatamiskaart müüakse kliendile, mitte ei saadeta talle.

Selliseid digiteenuseid, mis ei ole hõlmatud eelpool loetletud konkreetse eeldusega, käsitletakse rakendusmääruse 1042/2013 artikli **24b punktis d (ehk üldine eeldus)**. Selle kohaselt eeldatakse, et klient kuulub kohta, mille teenuseosutaja on **kahe eraldi mittevasturääkiva** tõendi alusel identifitseerinud. Üldist eeldust kohaldatakse üksnes juhul, kui konkreetset eeldust ei ole võimalik kasutada. Üldine eeldus on otseselt seotud rakendusmääruse 1042/2013 artikliga **24f**, kus on kirjas loetelu tõenditest kliendi asukoha kindlakstegemisel. On teenuse osutaja otsustada, millist kahte eraldi tõendit, mis ei ole vasturääkivad, ta peab oma kliendi asukoha kindlaksmääramisel kõige usaldusväärsemaks.

KÄIBE TEKKIMISE KOHA MÄÄRAMISEST

Euroopa Liidu riikide käibemaksumäärad (ingl k)

Viimati uuendatud 15.07.2024